

SERGEJA AKURTERA FOTO

Aglonas bazilikas atspīdumā

DAIGA ČIRKSTE

— Aglonieši ir atvērti ļaudis, bet ar savu iekšēju stingrību un mugurkaulu. Viņi prot novērtēt lietas un atšķirt patiesību no meliem, — šādiem vārdiem Aglonas ļaudis raksturo Aglonas bazilikas vikārs Juris Zarāns. Šodien, 6. maijā, Aglonā risinās "Latvijas Avīzes" diena. Īsi pirms šā notikuma devos uz Aglonas novadu, lai paraudzītos uz svētvietu — Aglonas baziliku, ielūkoties vairāk nekā piecdesmit zilo ezeru acīs un izbaudītu gleznainus skatus, kas paveras no septiņpadsmit pilskalniem. Turp braucu arī tālab, lai iepazītu agloniešus. Un man izdevās sastapt nesavtīgus cilvēkus ar plašu dvēseli, kas godā morālās vērtības, sniedz palīdzīgu roku grūtības nonākušajiem un uzņemas pienākumus, par kuriem laicīgajā pasaulē netiek atalgoti.

AGLONAS NOVADS
Aglonas novadā ietilpst Aglonas, Kastulīnas, Šķeltovas un Grāveru pagasti.
• Platība — 392,7 km²
• Iedzīvotāju skaits — 4486
• 2010. gadā noslēgtas 12 laulības, piedzimuši 26 bērni, mūžībā aizgājuši 99 cilvēki.

Praktiskais latgalietis

— Agrāk es nerunāju par to, kādu gandarījumu gūstu, ja varu palīdzēt citiem. Domāju, tas izklausīsies pēc plātīšanās. Bet tad sapratu, ka jāstāsta gan, jo varbūt arī citiem ienāks prātā vairāk pievērsties labdarībai, — saka uzņēmējs

Artūrs Gražulis. Viņš nodarbojas ar mēbeļu tirdzniecību. Ķīcijā iepērk lietotās mēbeles un atgādā uz Latviju, kur tās nokļūst pie jauniem saimniekiem. Taču daļu mēbeļu Artūrs arī dāvina — gan iestādēm, gan cilvēkiem, kuriem šaurāka rociņa.

— Nesaku, ka esmu bagāts, bet man pietiek, tāpēc palīdzu citiem, — smaidot saka Artūrs.

Prasmi veidot savu biznesu Artūrs apguva Vācijā. Pirms septiņpadsmit gadiem viņš devās uz turieni pelnīt naudu. Slauca govīs, apstrādāja zemi un vērigi raudzījās, kā saimnieko vācieši.

— Pirmajā brīdī man šķita, ka esmu nokļuvis uz citas planētas. Kur tas redzēts, ka celmalas kopj ar puteklsūcēju? Katrījos un mācījos, kā vācieši veido savu biznesu. Tur iemācījos domāt un plānot. Sapratu, ka tikai ar lielu darbu var ko panākt. Ja esi šefs, tev pašam arī jāstrādā, nevis tikai jākomandē padotie, kā tas bija vērojams Latvijā. Vācijā visi darbojas kā vienots pulksteņa mehānisms — no apkopējas līdz firmas vadītājam. Uzzināju, ka Vācijā ir firmas, kas nodarbojas ar lietotu mēbeļu savākšanu.

Vācieši bieži maina mājokļa interjeru, un, ieraugot, ka viņi bez žēlastības šķiras no kvalitatīvām un pamatīgām koka mēbelēm, radās ideja, ka tās varētu atgādāt uz Latviju. Mūsu cilvēki, īpaši jau laicnieki, nevar atļauties iegādāties jaunas mēbeles. Daudzās mājās interjeru veido vecās padomju laikā ražotās sekcijas. Es piedāvāju tās mainīt pret

lētām, bet kvalitatīvām vācu mēbelēm.

Artūrs nevienam ar savām mēbelēm neuzbāžas, bet, ja redz, ka kādam tās varētu lieki noderēt, gluži vienkārši uzdāvina. Kad Aglonas veco ļaužu pansionāta vietā izveidoja bērnu sociālā atbalsta centru "Somerseta", Artūrs tam atvēlēja mēbeles divu tūkstošu latu vērtībā. Iegājis tādā dāvināšanas azartā, ka jaunajam centram iegādājies arī divus datorus. Tāpat viņš ar mēbelēm apgādājis Aglonas bērnudārzu, vidusskolu, vairākus veco ļaužu pansionātus un Aglonas bērnu brīvā laika pavadīšanas centru.

— No Vācijas atceļo arī invālidiem paredzēti ratiņkrēsli, gultas, kas vadāmas ar pulti, un citas ierīces, kas domātas cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Ja pie manis ierodas kāds invalīds un vaicā, cik maksā tas krēsls vai gulta, es viņam to atdošu par velti, jo nepelnišu taču naudu ar citu nelaimi. Firmas, kas nodarbojas ar invalīdu inventāra īri, dusmojas uz mani, bet es par to nebēdāju.

Reizi mēnesī Artūra mājas pagalmā iebruc lielā fūre, kas piekrauta līdz malām ar mēbelēm un citiem mājokļa dizaina priekšmetiem.

— Man Vācijā ir labs sadarbības partneris, pēc tautības lietuvietis. Viņš no divām vācu uzpircējfirmām iegādājas mēbeles, ko sūta uz Aglonu. Bet tās jau nav tikai mēbeles. Ja Vācijā nomirst kāda vecāka kundzīte, kas viena pati dzīvojuši lielā mājā, viņas bērni parasti paņem tikai fotoalbumus, bet māju pārdod. Jau nie saimnieki ievācas mājā paši ar savām mēbelēm un dizaina priekšmetiem. Tad nu manā rīcībā nonāk viss mājokļa interjers — mēbeles, trauki, gleznas. Vāciešiem patīk kolekcionēt fajansu lelles. Es ar tām biju sakrājis pilnu lādi, bet tad izdomāju, ka atdošu bērnu brīvā laika pavadīšanas centram. Šim centram atdāvinu arī dziju, floristikas materiālus un baltos šķīvjus, lai bērniem būtu ko apgleznot. Tajā dienā, kad manas mājas pagalmā ieripo fūre no Vācijas, valda liela kņada.

Es saucu palīgā pušus, kas palīdz izkraut pievedumu, par trīs stundu darbu katram samaksāju desmit latus. Un tad ir klāt mans fanu klubs, kas steidz aplūkot un iegādāties atvestās vāzes, gleznas, traukus. Kad lielais pircēju vilnis ir noskrējis, sākam šķirot mēbeles, skrūvēt tās kopā un arī restaurēt.

Man ir arī bagāti klienti, viņi iegādājas dizaina priekšmetus, lai izdaiļotu savas vasarnīcas. Pēc tam mani aicina pie sevis vasarnīcā uz šašlikiem un lepni stāsta — šo vāzi nopirku pie tevis par pieciem latiem, bet

Agrāk nerunāju par to, kādu gandarījumu gūstu, ja varu palīdzēt citiem, jo domāju, ka tas izklausīsies pēc plātīšanās, bet tad sapratu, ka ir jāstāsta, jo tad varbūt arī citiem ienāks prātā pievērsties labdarībai.

Artūrs Gražulis

Grieķijā tāda maksā simts eiro. Viņiem ir sajūta, ka piešmaukuši mani, tomēr ilgtermiņā esmu vinnētājs.

Pa to burzmu, kas pieveduma dienā valda manā pagalmā, kāds atnācējs arī pamanās kaut ko nozagt. Bet lai jau, varbūt nākamreiz viņš kaut ko arī nopirks, teiksim, kvalitatīvu konservu attaisāmo.

Artūrs stāsta, ka pievedumu klāstā ir visniedomājāmākās lietas, bijušas pat vācu karavīru ķiveres, kuras atdevī Aglonas kara muzejam.

— Mani jau iesaukuši par Aglonas gubernatoru, jo vietējie ļaudis zina, ja nepieciešama

finansiālā palīdzība, tad jānāk pie manis. Vienīgi reizēm grūti novilkt robežu, kad cilvēkam patiešām nepieciešama palīdzība un kad mani grib tikai izmantot.

Ar biznesu ir vieglāk nodarboties nekā ar labdarību. Atnāk kāda sieviete un saka: man nomira māte, nevaru saņemt viņas pensiju, jo nav atvērts bankas konts, taču māte ir jāapbedī. Iedodu šim nolīkam simts latu. Pēc laiciņa viņa atkal ierodas pie manis, saka: dēlam izlaidums, bet neesot naudas, lai nopirktu viņam uzvalku. Tad gan sāku domāt, kāpēc viņa atkal nāk pie manis.

Bet mēs, latgalieši, esam izpalīdzīgi. Atnāk pie manis baba Vaļa un atnes pašas gata-voto biežpienu un sieru. Vaicāju, cik man par to jāmaksā, bet viņa saka, paskatīšoties kādus šķīvjus no Vācijas pieveduma, varbūt saimniecībā noderēs. Pēc laiciņa atkal atnāk baba Vaļa un žēlojas, ka krusts sapuvī, vajadzīgs jauns. Man ir draugi mācītāji, par visiem sarūpējam jaunu krustu. Vaļa jautā: cik tas maksā? Atbildu: necik.

Artūrs piebilst, ja cilvēkiem nav ko ēst, tad visa kultūra izlido pa logu ārā. Taču viņš sponsorē arī kultūras pasākumus. Artūrs parūpējies, lai Aglonas kultūras centrā pavisotos dziedošā Uškānu ģimene, tāpat arī Latgales grupa "Patrioti.lg". Tā jau gluži nav, ka Artūrs tikai palīdz citiem. Viņam jāgādā arī par savas ģimenes labklājību. Artūrs ir uzcēlis māju un ar sievu Ināru audzina trīs meitas — piecpadsmitgadīgo Elizabeti, astoņgadīgo Evelīnu un divgadīgo pastarīti Emiliju.

— Latgale izmirst. Pērn gadā Aglonas novadā piedzima vien 26 bērni, bet mūžībā aizgāja 99 cilvēki. Es jau būtu ar mieru gādāt vēl bērnus, bet sieva saka, tad man pašam viņus vajadzētu laist pasaulē. Mēs ar sievu savā starpā runājam latgaliski, bet ar meitām cenšamies runāt pareizā valsts valodā. Vienīgi mums jau nav tās pareizās latviešu valodas. Kad es aizbraucu uz Rīgu, man ir kompleksi, ka neprotu pareizi runāt.

Dieva apredzības Romas katoļu Bērsgales baznīca šovasar svinēs 260. gadskārtu.

Minhenē gan man nav nekādu kompleksu, jo es veikli runāju švābu dialektā. Domāju, ka īpaši jau Latgalē liela nozīme ir garīgumam un vēl jo vairāk tas attiecas uz Aglonu, jo mums ir svētvietas statuss. Televīzija pārsvarā rāda amerikāņu filmas, kurās demonstrē, ka cilvēku nogalināt ir vieglāk nekā nospiegt elektrības slēdzi. Padomju laiku filmās ideoloģija bija tīrāka, seksa ainu vietā rādīja bērzu galotnes. Domāju, ka tieši Latgalei jāieslēdz pozitīvisma nots. Priecājos par jaunajiem priesteriem, kas nāk ar savu progresīvo domāšanu. Es uzskatu, ka Dievs ir sirdsapziņa. Kad jūtu, ka man jāiet uz baznīcu, tad arī eju. Esmu tāds praktisks latgalietis, dievkalpojuma laikā viena paraugos arī uz dievnama griestiem un paprātoju, vai tiešām te nepieciešams tik daudz gaismekļu, – par savu praktiskumu smaidot pavēsta Artūrs.

Apzināta un pamatota ticība

Ja es gribot satikties ar kādu no jaunajiem mācītājiem, kas spēj jaunajā paaudzē sēt

garīgumu un stiprināt morālās vērtības, Artūrs iesaka tikties ar Aglonas bazilikas vikāru

Juri Zarānu, viņš esot harismātiska persona. Juris pirms trim gadiem devies uz Itāliju, lai studētu baznīcas kanoņiskās tiesības. Tagad viņš ir ieguvis doktora grādu kanoņiskajās tiesībās un ir Daugavpils Universitātes Latgales pētniecības institūta pētnieks.

– Pats esmu no Rožupes, taču Aglonas draudzi nu jau pazīstu ļoti labi. Mums ir ap tūkstoš locekļu. Cenšos izprast katra baznīcēna rakstura īpatnības, veidot personiskas attiecības ar cilvēkiem, kas nāk uz dievkalpojumiem. Lielī noplēni jauno agloniešu garīgajā audzināšanā, vērtību sistēmas pamatu ielikšanā pienākas Aglonas bazilikas kora skolai, kas darbojas nu jau divdesmit gadus. Šajā skolā bērni apgūst ne tikai muzikālo izglī-

tību, bet arī ticības mācību un tiek iesaistīti draudzes dzīvē. No kādreizējiem kora skolas audzēkņiem ir izauguši aktīvi draudzes locekļi, kuriem ticība ir apzināta un pamatota. Viņiem tā kļuvusi par dzīves nepieciešamību. Priecē, ka arī tie, kas vairs nedzīvo Aglonā, ir palikuši uzticīgi mūsu draudzei.

Atslēgu glabātāja

Vikārs Juris Zarāns divreiz mēnesī vada dievkalpojumus Dieva apredzības Romas katoļu Bērsgales baznīcā, kas šovasar svinēs 260. gadskārtu. Uz šo vietu dodamies kopā ar baznīcas atslēgu glabātāju, draudzes vecāko **Lidiju Bluku**. Senā koka baznīca ir unikāla – guļbūve, kas uzcelta bez nevienas naglas, vienīgi izmantojot koka tapiņas. Baznīca ir lieliski saglabājusies, tā nav ne restaurēta, ne pārbūvēta, vienīgi pagājušā gadsimta septiņdesmitajos gados veikts kosmētisks remonts. Pēc skata grūti noticēt, ka pilnīgi viss šajā baznīcā darināts no koka – arī altāri grezno kokgriezumi, kas citviet darināti

no metāla, un kolonnas, kas līdzinās marmoram. Akustika šeit ir vienreizēji laba. Saku Lidijai, ka šī baznīca ir vieta, kur es vēlētos laulāties, vienīgi neesmu katoļticīgā, bet gan luterāne.

– Tam jau nav nozīmes. Pie mums bija atbraucis viens

Bērsgales baznīcas atslēgu glabātāja Lidija Bluka ar seno ornātu, ko nav skāris laikazobs.

pāris no Valmieras, kas arī pieredzēja luterāņiem. Viņi ieradās ar savu mācītāju un šeit salaulājās, – skaidro Lidija.

Saules staros skaisti atmirz baznīcas kristāla lustra. Vaicāju Lidijai, vai tā arī ir 260 gadus sena.

– Pie mums bija ieradies Rundāles pils direktors Imants Lancmanis ar savu kolēģi restauratori. Viņš novērtēja, ka baznīcas lustra ir labā stāvoklī, bet pēc tam atsūtīja pie mums savus restauratorus, kas filiigrāni katru lustras kristāla piekariņu notīrīja ar spirtu.

Baznīcas atslēgu glabāšanu Lidija pirms 15 gadiem pārņēmusi no savas mūžībā aizgājušas mātes.

– Šī ir manas bērnības baznīca, te esmu kristīta. Pirms tam mana mamma 20 gadus bija baznīcas atslēgu glabātāja. Kad viņa pēkšņi aizgāja, man nekas cits neatlika kā turpināt viņas iesākto. Es uzkopju baznīcu, gādāju, lai to rotātu ziedi. Mūsu draudze nav liela, tikai divdesmit draudzes locekļi. Taču mūsu baznīcu apmeklē daudzi tūristi.

Sakristejā atrodas liels ozolkoka skapis ar daudzām atvilktnēm. Tūristi vaicā, vai tas ir Krišjāņa Barona dainu skapis.

Atvilktnēs glabājas senie garīdznieku tērpi, kas bagātīgi izšūti ar pērlītēm. Lidija domā, ka tas ir čaklo mūķeņu roku darbs. Lai gan baznīca nav apkurināma, senie ornāti nav ne sapeļējuši, nedz kožu saēsti. Lidija teic, ka pat vissaltā-

kajās ziemās koka baznīcā nekad nav jaušams ledains aukstums. Senos laikos ziemas spelgoni mirušos guldījuši baznīcas pagrabā un tad pavasarī, kad zeme atkususi, visus nelaiķus vienā piegājienā apglabājuši tuvējā kapsētā.

Līdzās baznīcai atrodas arī mācītāja māja, kas tagad jau septiņpadsmit gadus stāv tukša. Bet lielākais brīnums ir tas, ka baznīca, kas stalti stāv kalna galā, pārcietusi karus un ar Dieva žēlastību palikusi neskarta. **MV**

«Latvijas Avīzes» diena Aglonā

6. maijā Aglonas kultūras centrā Somersetas ielā 34

ORGANIZĒ:

VIESIS **LATVIJAS AVĪZE** **praktiskais latvietis** **agro** **36,6°C**

Plkst. 12.00 – Dienas atklāšana. Tikšanās ar žurnāla praktiskais radošo komandu un ekspertiem:

12.00 – 13.00 – «Ziepju darbnīca». Ieskats no dabiskām izejvielām gatavotu ziepju izgatavošanā. Katrs interesents aicināts pagatavot smaržīgu ziepju gabaliņu **Kristīnes Tilikas** – ziepju meistares no «Homely.lv» – vadībā.

12.00 – 13.00 – «Pavasara ziedīņa piespraude». Rotaslietu un aksesuāru izgatavotāja **Inga Vajeika** no Jelgavas novada aicinās sievietes sašūt ziedu piespraudi no izvēlētā auduma un rotāt to ar pērlītēm.

13.00 – 14.00 – «Puķu jaunumi vasaras dārzam» – interesantas sarunas ar Bulduru Dārkopības vidusskolas puķkopības skolotāju **Anitu Onkeli**.

Plkst. 14.00 – Aglonas novada iedzīvotāju tikšanās ar veselības ministru Juri Bārzdiņu. Jautājumi un atbildes

Plkst. 16.00 Izlozes!!! Dzīvē pats svarīgākais ir...!

- Vienkārši, saprotami un izklaidējoši par nopietno svešvārdu – **apdrošināšana**. «LKB Life» izlozes uzvarētāju noteikšana un apbalvošana.
- Anketu loterija – balvās «Lattelecom» **virszemes TV dekoders, grāmatas un AS «Lauku Avīze» izdevumu abonementi**.

Visu dienu no plkst. 12.00 līdz 16.00

- «Grāmatas izklaidei un vaļaspriekam» – par īpaši izdevīgām cenām izdevniecības «Lauku Avīze» izdevumi.
- **LKB Life konsultāciju punkts** – apmeklējiet konsultāciju punktu, aizpildiet anketu un **laimējiet nelaimes gadījumu apdrošināšanu Ls 1000 vērtībā**, kā arī veicināšanas balvas – divus «LKB Life» suvenīru komplektus.
- «**Lattelecom**» **Mobilais klientu apkalpošanas centrs** – tā ir iespēja pašiem pārliecināties par interaktīvās TV papildiespējām – pārraīžu arhīvu, raidījumu ierakstiem, videonomu un citām saistošām lietām. Tāpat varēsiet saņemt atbildes uz jautājumiem, kas saistīti ar pakalpojumu funkcionalitāti un cenām. Iespēja piedalīties konkursos un laimēt pārsteiguma balvas!

Nāciet paši un ņemiet līdzī kaimiņu, būs interesanti

MŪS ATBALSTA:

LATVIJAS KRĀJBANKA